

Наталія Воєвутко – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та освіти Маріупольського державного університету, співробітник Інституту грецької мови Центру досліджень та інновацій TEMENUS Університету Західної Македонії (Грецька Республіка).

Коло наукових інтересів: порівняльна педагогіка, педагогічна термінологія, навчання грецької як другої/іноземної мови, підручничотворення, недискримінаційний освітній простір.

 voyevutko0905@gmail.com / n.voyevutko@mdu.in.ua

 <https://orcid.org/0000-0002-6003-1306>

УДК 37:[005.6+006.44](564.3:477)

<https://doi.org/10.32405/2411-1317-2023-1-14-24>

ЄВРОПЕЙСЬКА ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ З МІГРАЦІЙНОЮ БІОГРАФІЄЮ: ДОСВІД РЕСПУБЛІКИ КІПР

Анотація. У статті висвітлено політику Республіки Кіпр щодо інтеграції українських дітей у школи країни та з'ясовано, що вона відповідає міжнародним рекомендаціям. У політиці супроводу навчання використовуються терміни «діти з міграційною біографією» або «учні/учениці з міграційною біографією» на позначення дітей, які самі пережили імміграцію або мають батьків-іммігрантів.

Республіка Кіпр належить до європейських країн, де відвідування школи є обов'язковим для усіх дітей з будь-яким статусом резидентства. Однак держава робить виняток для українців, які можуть: 1) навчатися за кіпрською освітньою програмою, якщо вони володіють грецькою мовою; 2) відвідувати школи, що пропонують програму для дітей з міграційною біографією; 3) навчатися дистанційно за українською освітньою програмою за умов дотримання процедур звітності. Основними завданнями освітньої системи Кіпру є створення дітям з України комфортного буття у школі, допомога позбутися психологічної травми війни, сформувати почуття, що вони, їхні знання, навички та культурне походження мають цінність та оцінюються, адже незнання грецької не є перешкодою для демонстрації рівня знань учнів. У школах для учнів й учениць з міграційною біографією створено посаду вчителя, який додатково навчає грецької мови та допомагає робити домашні завдання. Міністерство освіти, спорту та молоді Республіки Кіпр українською і грецькою мовами забезпечує документообіг процесів упорядкування інтеграції школярів з України, повідомляє про освітні можливості держави, у тому числі, з безкоштовного вивчення грецької мови для громадян України.

Основними проблемами, що заважають підвищувати відвідуваність шкіл переміщеними дітьми з України, є: часті транскордонні переміщення, проблеми з прийнятно-допусковим потенціалом, мовні бар'єри, нестача вчителів, невизначеність щодо визнання періодів навчання за кордоном, уподобання сімей щодо збереження зв'язків з Україною або їхні наміри повернутися додому, відсутність інформації або дезінформація про системи освіти в країнах, які приймають мігрантів, труднощі з моніторингом відтоку протягом навчального року.

З'ясовано, що політика Республіки Кіпр щодо освіти дітей з міграційною біографією реалізується та вдосконалюється за такими напрямками: гармонізація організаційно-пропускових процесів; супровід учителів, директорів шкіл, інспекторів; автономність та відповідальність шкіл; формування та оновлення поточної політики; практика підготовки щодо розмаїття та боротьби з расизмом через навчання та інші заходи.

Ключові слова: європейська політика освітньої інтеграції; українські діти з міграційною біографією; учні/учениці з міграційною біографією; Республіка Кіпр.

Постановка проблеми. З початком повномасштабної військової російської агресії на територію України 2022 р. різко зріс потік міграції українських громадян до європейських країн. Освітні системи країн-членів ЄС стикнулися з проблемами, що вимагали їх визначення та вирішення. Дослідження та аналіз також потребують питання адаптації українських дітей до освітніх реалій країн, де вони мають навчатися внаслідок міграційних переміщень, адже не всі країни-члени ЄС дозволяють дітям мігрантів, у тому числі з України, навчатися дистанційно вдома. Тож вивчення досвіду освітньої інтеграції дітей з міграційною біографією та успішних практик їх адаптації в європейських країнах є актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За даними освітнього омбудсмена України станом на 12.09.2022 р. за кордоном перебувало 488.045 дітей шкільного віку. У шкільні системи країн ЄС інтегровано 517.123 дитини (Освітній омбудсмен України, 2022).

Враховуючи те, що право мігрантів та біженців на освіту визнається як економічне, соціальне і культурне право, а також захищається правовими актами у сфері громадянських та політичних прав (Жебрівська, 2019), європейські країни розробили єдину політику освітньої інтеграції українських дітей та диверсифікували її відповідно до національних реалій.

Питання освітньої політики країн-членів ЄС з питань інтеграції українських дітей-біженців в європейський освітній простір розглянуто в праці «Підтримка ЄС інтеграції українських дітей і молоді в системи освіти держав-членів в умовах війни РФ проти України: стратегічні орієнтири та успішні практики» (Локшина, Джурило, Максименко & Шпарик, 2022). Авторками проаналізовано політичні рішення окремих країн ЄС щодо залучення українських учнів-мігрантів та вчителів до освітнього процесу на місцевому та найвищому рівнях. Досліджено модель інтеграції українських дітей-біженців в освітній процес країн-членів ЄС та доведено, що вона спрямована на задоволення навчальних, соціальних та емоційних потреб. Виявлено, що в ситуації з українськими дітьми існує практика оцінювання соціально-психологічних потреб, а в окремих країнах розроблено спеціальні інструменти їх задоволення (Локшина, Джурило, Максименко & Шпарик, 2022).

Питання особливостей здобуття освіти українськими учнями/ученицями поза межами України внаслідок війни розглянуто на прикладі Канади (М. Болгов), ФРН (О. Воробйов), Чехії (В. Дудар) (Задорожня-Княгницька, 2022).

Зазначимо, що публікації з означеної теми переважно мають довідковий характер, надають інформацію про можливості інтеграції українських дітей до закладів освіти країн ЄС та дозволяють зорієнтуватися й визначитися із формою навчання дитини. Можна узагальнити, що новоприбулі учні й учениці можуть навчатися двома способами: в окремих класах, де опановують мову навчання або одразу навчаються з однолітками з країни перебування. Багато дітей обмежуються дистанційною формою навчання в Україні або суміщають онлайн навчання в Україні й офлайн навчання в місцевій школі (Центр громадського моніторингу і контролю, 2023).

Багаторічну потужну практику організації та впровадження освіти дітей-мігрантів має Республіка Кіпр. Цей досвід ще не був предметом окремого дослідження й не висвітлений в українському освітньому просторі, що й обумовило звернення до цього питання.

Мета – дослідити досвід Республіки Кіпр щодо залучення українських дітей з міграційною біографією до європейської освіти.

Для досягнення мети застосовано **метод** контент-аналізу декларативних, стратегічних, рекомендаційних та законодавчих документів ЄС і Республіки Кіпр щодо освітньої інтеграції

дітей (учнів/учениць) з міграційною біографією, зокрема українських, у систему освіти Кіпру як країни-члена ЄС.

Виклад основного матеріалу дослідження. Синоптично висвітлимо загальноєвропейську політику підтримки дітей мігрантів, адже вона є базою для законотворчої політики Республіки Кіпр з цього питання.

З метою підтримки українських дітей та вчителів Європейська комісія зосередилася на наданні інформації та ресурсів про українську систему освіти та інформування біженців про їхні права, створила Групу солідарності ЄС в галузі освіти для України (The EU Education Solidarity Group for Ukraine), розробила програми та інструменти політики країн ЄС, що приймають мігрантів, публікує заяви, рекомендації та керівні принципи політики для держав-членів, адаптує програми фінансування, організовує фокус-сесії із зацікавленими сторонами у сфері освіти тощо (European Trade Union Committee for Education, 2022).

На сторінці «Європейська освітня зона. Якість освіти та навчання для всіх» Європейської комісії докладно подано інформацію з питань освітніх ресурсів: доступ до добірки онлайн навчальних матеріалів українською мовою; інформація щодо можливостей отримання доступу до європейської освіти і продовження навчання; щодо представлення власної кваліфікації задля її визнання з метою працевлаштування або навчання, у тому числі інформація щодо можливостей працевлаштування; європейська платформа шкільної освіти eTwinning; інструменти підтримки освітніх систем держав-членів ЄС, які приймають осіб, що втекли від війни з України; електронна платформа для навчання дорослих в Європі; рекомендації щодо визнання української академічної кваліфікації (Support for people affected by Russia's invasion of Ukraine, 2022).

Видавництво ЄС підготувало веб-сайт мовами європейських країн (він також дублюється українською та російською мовами) та опублікувало практичну листівку з піктограмами українською та європейськими мовами, яка допомагає спілкуватися з українськими біженцями. Наприклад, грецько-українські піктограми для дітей та вчителів (Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2022).

На зустрічі Групи солідарності ЄС в галузі освіти для України, у ході обговорення питань щодо підвищення відвідуваності шкіл переміщеними дітьми з України, було названо такі проблеми: часті транскордонні переміщення, проблеми з приймально-допусковим потенціалом, мовні бар'єри, нестача вчителів, невизначеність щодо визнання періодів навчання за кордоном, уподобання сімей щодо збереження зв'язків з Україною або їхні наміри повернутися додому, відсутність інформації або дезінформація про системи освіти в країнах, що приймають, труднощі з моніторингом відтоку протягом навчального року (European Education Area. Quality education and training for all, 2022).

На протидію визначеним викликам під егідою Європейської комісії, Генерального директорату з питань освіти, молоді, спорту та культури було укладено документ, що має на меті об'єднати наявний наразі колективний досвід і знання та надати інформацію про передову практику та практичні ідеї для підтримки держав-членів ЄС у залученні переміщених з України дітей до європейської освіти. Він пропонує набір міркувань з таких шести ключових сфер:

- 1) організація приймально-допускових процесів;
- 2) підготовка навчальних закладів та педагогічних працівників до залучення переміщених дітей;
- 3) проведення цільових заходів для залучення переміщених дітей до освіти;
- 4) взаємодія з переміщеними сім'ями та громадами та допомога переміщеним дітям щодо підтримки зв'язку з Україною;
- 5) вжиття довгострокових заходів щодо сприяння інклюзивній освіті;
- 6) вжиття конкретних заходів щодо виховання дітей раннього віку та догляду за ними (European Commission, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, 2022).

Проаналізуємо політику Республіки Кіпр щодо освітньої інтеграції переміщених з України дітей.

За статистичними даними Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, кількість громадян, що рятуються від війни в Україні, зареєстрованих як заявники на тимчасовий захист або аналогічний статус захисту в ЄС, станом на 06.12.2022 р., складає 4,8 млн. осіб (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2022).

Кількість українських громадян, що отримали тимчасовий захист у Республіці Кіпр, станом на 05.02.2023 р. складає 12.610 осіб (Πρόσφυγες από την Ουκρανία που απολαύουν προσωρινής προστασίας στην ΕΕ, 2023).

За даними звіту Eurydice, кількість дітей шкільного віку та молоді з України, які станом на травень 2022 р. відвідували школи Кіпру – 246 осіб. (European Commission / EACEA / Eurydice, 2022, с. 9)

Кіпрські журналісти стверджують, що в країні, станом на вересень 2022 р., перебували близько 17000 українських громадян, а на червень 2022 р. – приблизно 4000 українських біженців віком 0–18 років (Μούσας, 2022, Σελτέμβρης 18).

Навчальний рік у Республіці Кіпр починається 12 вересня для дошкільної та початкової ланок освіти, та 7 вересня – для середньої. Обов'язковим є навчання дітей у віці з 4 років 8 місяців до 15 років або до завершення циклу середньої школи. Треба зазначити, що Кіпр належить до тих європейських країн, де навчання у школах є обов'язковим для усіх дітей з будь-яким статусом резидентства. Однак держава робить виняток для українців, які за умов дотримання процедур звітності можуть навчатися дистанційно.

У Республіці Кіпр накопичено потужний багаторічний досвід залучення дітей мігрантів до своєї системи освіти. У політиці супроводу навчання та документообігу використовуються терміни «діти з міграційною біографією» або «учні/учениці з міграційною біографією» [*παιδιά (μαθητές/τριες) με μεταναστευτική βιογραφία / children (pupils) with migrant background*] на позначення дітей «які самі пережили імміграцію або мають батьків-іммігрантів. Зазвичай ці діти мають особливі освітні потреби, що можуть бути пов'язані з низькою успішністю вивчення мови країни, яка приймає, або дискримінацією» (Κείμενο Πολιτικής για την ένταξη των μαθητών/τριών με μεταναστευτική βιογραφία στο Κυπριακό Εκπαιδευτικό Σύστημα, 2017).

Міністерство освіти, спорту та молоді Республіки Кіпр від 15.03.2022 р. у своєму Листі директора шкіл початкової, середньої та середньої технічної освіти, професійної освіти та підготовки «Про прийом учнів/учениць з України до шкіл усіх рівнів» наголосило, що Кіпр надає підтримку та допомогу людям, які залишили Україну через війну. Міністерство у межах чинної політики щодо освітньої інтеграції дітей з біографією іммігранта/біженця, сприяє прийому та інтеграції учнів й учениць з України та підтримує шкільні підрозділи через наявні доступні йому структури, програми та навчальний матеріал. Основне завдання полягає в тому, щоб створити дітям комфортне буття у школі, допомогти позбутися психологічної травми війни, сформувати почуття, що вони, їхні знання, навички та культурне походження мають цінність та оцінюються, навіть якщо вони не знають мову школи (Υποδοχή μαθητών/μαθητριών από την Ουκρανία σε σχολεία όλων των βαθμίδων, 2022).

Посольство України в Республіці Кіпр оприлюднило інформацію щодо особливостей організації навчального процесу в Республіці Кіпр для дітей з України у 2022–2023 навчальному році. Так, на виконання Рішення 382/2022 Європейської Ради від 4 березня 2022 р. про надання тимчасового захисту переселенцям з України та в рамках відповідного Рішення Ради Міністрів Республіки Кіпр від 22 серпня 2022 р., «усі українські учні на території острова у віці від 4 років 8 місяців до 15-ти років, або до завершення циклу середньої школи, залежно від того, що настане раніше, і які не зараховані на навчання до приватних шкіл, зобов'язані подати заяву про зарахування до державних шкіл Республіки Кіпр, якщо вони цього ще не зробили» (Інформація щодо особливостей організації навчального процесу в Республіці Кіпр для дітей з України у новому навчальному році, 2022, Вересень, 02).

Отже, учні/учениці початкових класів можуть відвідувати кіпрську початкову школу та навчатися за кіпрською освітньою програмою або навчатися вдома онлайн за українською освіт-

ною програмою. Учні/учениці середньої школи можуть: відвідувати кіпрську середню школу та навчатися за кіпрською освітньою програмою, якщо вони володіють грецькою мовою; відвідувати школи, які пропонують програму для дітей з міграційною біографією; навчатися вдома онлайн за українською освітньою програмою. Якщо батьки/опікуни обирають навчання вдома, вони повинні зареєструвати дітей у державних школах через районні відділи освіти та подати до Міністерства освіти, спорту та молоді Кіпру відповідну письмову заяву, де висловити згоду, що 1) їхні діти не отримають підтвердження про відвідування державної школи Кіпру, 2) вони візьмуть на себе відповідальність за безпеку дитини під час онлайн-навчання, 3) вони зобов'язуються надавати школі, в якій зареєстровані діти, проміжне та остаточне письмове підтвердження про відвідування онлайн-занять за українською освітньою програмою наприкінці кожного семестру/року (Information for Ukrainian refugees. Оновлення для українських біженців, 2023).

На сайті Міністерства освіти, спорту та молоді Республіки Кіпр, окрім Офіційної заяви-згоди батьків/опікунів щодо дистанційного (онлайн) формату участі дітей / учнів в Українській освітній програмі, українською і грецькою мовами розміщено інформацію про заходи щодо упорядкування процесу інтеграції школярів з України до кіпрської системи освіти на 2022–2023 н.р., повідомлення щодо освітніх можливостей Республіки Кіпр для дітей з України у 2022–2023 н.р., довідники питань-відповідей про початкову, середню, середню технічну та професійну, вищу освіту в Республіці Кіпр; у тому числі, інформацію про безкоштовні курси з вивчення грецької мови для громадян України, які проживають у Республіці Кіпр через війну, хронограму 2022–2023 навчального року для гімназій, ліцеїв та закладів середньої технічної та професійної освіти (Information for Ukrainian refugees. Оновлення для українських біженців, 2023).

Зважаючи на те, що процедури адаптації дітей з міграційною біографією в освітнє середовище ідентичні для усіх резидентів Кіпру, поміж яких й українські діти, розглянемо особливості організації приймально-допускових процесів, відповідальність за які покладена на школи. Так, у кожному закладі створюється Комісія з прийому та інтеграції дітей з міграційною біографією (ДМБ), яка вирішує питання заповнення шкільних анкет під час реєстрації, роз'яснює шкільний розпорядок, здійснює екскурсію шкільною територією, організує міжкультурні заходи, зустрічі з батьками/опікунами, організовує обладнання спеціальної аудиторії для навчання грецької як другої мови всім необхідним.

До складу Комісії входять: координатор прийому та інтеграції ДМБ як керівник закладу, завідувач кафедри (як правило, філолог), вчителі кафедр(и), викладач консультативної та професійної освіти (фахівець з профорієнтації). Крім того, залежно від питань, які плануються до обговорення, можуть бути запрошені освітяни, що відповідають за організацію та проведення заходів, за організацію освітнього процесу, а також члени секретаріату школи, учні іммігрантського походження, які добре знають грецьку мову, члени Центральної учнівської ради та/або члени Учнівської ради ДМБ, члени Асоціації батьків та/або їх представники (Οδηγός Υποδοχής και ένταξης μαθητών και μαθητριών με μεταναστευτική βιογραφία σε σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης της Κύπρου, 2020, с. 14).

Що стосується прийому та ознайомлення зі шкільним середовищем, то школи можуть використовувати педагогів або учнів/учениць, які розмовляють мовами спілкування дітей з України (українською або російською), також ефективною є система приятелювання/наставництва однолітків (φίλου-βοηθού / buddy system/peer mentoring). Заклад також може користуватися допомогою батьків-медіаторів, які володіють українською мовою, завдяки програмі, що співфінансується Імміграційним фондом надання притулку та інтеграції Республіки Кіпр (Οδηγός Υποδοχής Παιδιών με Μεταναστευτική Βιογραφία: Οι πρώτες μέρες στο σχολείο, 2020).

Педагогічним інститутом Кіпру розроблено «Керівництво по прийому дітей з мігрантською біографією: перші дні в школі» (2020), який є інструментом підтримки роботи вчителів у їхній щоденній практиці, спрямований на успішну інтеграцію учнів/учениць з міграційною біографією у школі, а також ефективне викладання грецької як другої мови (Οδηγός Υποδοχής Παιδιών με Μεταναστευτική Βιογραφία: Οι πρώτες μέρες στο σχολείο, 2020).

З метою полегшення адаптаційних процесів та кращого спілкування між школою та родинами дітей, чия рідна мова не грецька, Педагогічним інститутом Кіпру розроблено веб-сайт «Освітня інтеграція дітей з мігрантською біографією», де доступні переклади анкет та форм документообігу, які використовує школа. Станом на лютий 2023 р. упроваджується політика співпраці із родинами резидентів острова грецькою, англійською, арабською, болгарською, грузинською, китайською, російською, румунською, французькою та, відтепер, українською мовами (Εκπαιδευτική Ένταξη παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία, 2023).

Міністерство освіти Кіпру наголошує, що незнання грецької не є перешкодою для демонстрації рівня знань. Учителі можуть здійснювати навчання кількома мовами. Наприклад, використовуючи есе із запитаннями до нього, перекладеними іншими мовами, за допомогою яких діти можуть показати свої знання з інших предметів (математика, природничі науки тощо). Водночас, дуже важливо, щоб кожна дитина вивчала грецьку мову (Υπόδοχή μαθητών/μαθητριών από την Ουκρανία σε σχολεία όλων των βαθμίδων, 2022). З цією метою Міністерство освіти Кіпру пропонує безкоштовні державні курси з вивчення грецької мови. У школах для учнів й учениць з мігрантською біографією є посада вчителя, який додатково навчає грецькій мові та допомагає робити домашні завдання. Для вчителів і батьків на сайті Педагогічного інституту Кіпру розміщені навчальні програми, матеріали, посібники, сценарії уроків із вивчення грецької мови, а також аналітичні матеріали, тести та форми контролю й оцінювання здобутих результатів навчання (Εκπαιδευτική Ένταξη παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία, 2023).

У звіті консультативної групи Європейської комісії щодо інтеграції дітей з міграційною біографією (ДМБ) в освітню систему Кіпру, зазначається, що фахівці SIRIUS (організація, яка транслює політику ЄС щодо освіти мігрантів) відзначають політику інтеграції ДМБ у школи Кіпру як таку, що відповідає міжнародним рекомендаціям та виокремлюють проблеми, які залишаються. Основна з них – володіння мовою, що ускладнює інтеграцію та залучення цих дітей до освіти та суспільства країни. Іншими проблемами названі низька автономія школи з цього питання, недостатній моніторинг і підзвітність (Εκθεση Συμβουλευτικής Ομάδας Ομότιμων για την Ένταξη των μαθητών/μαθητριών με μεταναστευτική βιογραφία στο κουλριακό εκπαιδευτικό σύστημα. Σύνοψη των πορισμάτων, 2019, с. 3).

Отже, політика Республіки Кіпр щодо освіти дітей з міграційною біографією реалізується та вдосконалюється за такими напрямками:

1. Гармонізація процесів організації та прийому ДМБ до початкової та середньої школи, яка передбачає: забезпечення більшої кількості годин для мовної та освітньої підтримки в початковій освіті; створення більш гнучкої та простої у використанні системи оцінювання здібностей (не з грецької мови); розширення освітньої підтримки, зосередженої насамперед на вивченні грецької мови, з метою активізації інших здібностей та діяльності на інших уроках; планування/перегляд навчального плану для приймаючих класів початкової та середньої освіти; удосконалення моніторингу діяльності ДМБ; удосконалення процесів підготовки, що забезпечують полегшення переходу дітей до загальної освіти. Такий перехід підкріплюється додатковою освітою та методичною підтримкою педагогічного персоналу, зовнішньою мережею закладів, через, наприклад, літні школи та школи вихідного дня, додаткове навчання та/або підтримку навчання вдома, у тому числі через помічників учителя, створенням шкіл повного дня, що дозволяє інтегрувати коригуюче навчання та його підтримку вдома. Також ефективним вирішенням проблеми визначено наставництво. Наставниками можуть бути інші учні/учениці-іммігранти або місцеві жителі.

2. Супровід освітян, що приймають дітей з міграційною біографією – вчителів, директорів шкіл, інспекторів, передбачає надання необхідних та достатніх навичок шляхом початкового та безперервного навчання; використання наявного освітнього потенціалу щодо роботи із ДМБ; сприяння налагодженню контактів між учителями та школами; виділення додаткового часу поза межами навчальних годин для підготовки до навчального процесу; забезпечення спеціального навчання та підтримки директорів шкіл та інспекторів з питань освіти та інтеграції іммігрантів.

3. Автономність шкіл, які приймають дітей з міграційною біографією, означає, що інтеграція стає частиною політики та відповідальності шкільного підрозділу у повному обсязі; співпраця з усією громадою, включаючи батьків, місцеві органи влади, організації, волонтерів, соціальних працівників, психологів.

4. Розробники освітньої політики відповідають за перегляд чинної практики щодо потенційних змін. На законодавчому рівні (короткострокові зміни) – посилення зв'язку між учителями та школами; поширення прикладів успішної інтеграційної практики, залучення батьків і спільнот; проведення навчання для вчителів, директорів шкіл та інспекторів щодо підвищення гнучкості при розподілі уроків та викладачів. Законодавчі зміни (довгострокові) стосуються: розподілу плати викладачів; опису учнівського розмаїття та безперервної інформації про успішність дитини; часу навчання; системних змін у базовій підготовці вчителів з метою урізноманітнення вимірів навчання; встановлення обов'язкового безперервного професійного навчання з питань інтеграції/різноманіття іммігрантів для всіх директорів шкіл та інспекторів; створення структури інтеграції, яка виходить за межі шкіл і розвиток синергії між органами влади; визначення еталонних показників/критеріїв інтеграції дітей з міграційною біографією в заклади освіти; посилення ролі координаційного центру для загальної координації дій; створення спеціальної (мобільної) підтримки для надання допомоги школі.

5. Підвищення рівня обізнаності та практичної реалізації підготовки щодо розмаїття та боротьби з расизмом через навчання та інші заходи. Позитивне сприйняття та управління різноманіттям є основною компетенцією для роботи із дітьми з міграційною біографією. На підтримку цього напрямку реалізації державної політики щодо роботи із ДМБ було запроваджено «Кодекс протидії расизму та керівництво з управління та опису расистських інцидентів» (Κώδικας Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού. Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών, 2016) та створено мережу сприяння для шкіл, які його впроваджують. Відповідна підготовка здійснюється для вчителів, директорів шкіл та інших педагогічних працівників, у тому числі інспекторів (Εκθεση Συμβουλευτικής Ομάδας Ομότιμων για την Ένταξη των μαθητών/μαθητριών με μεταναστευτική βιογραφία στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα, 2019, с. 9).

Висновки та перспективи подальших досліджень. У процесі дослідження досвіду Республіки Кіпр щодо залучення українських дітей з міграційною біографією до європейської освіти було встановлено, що багаторічна політика Республіки Кіпр з питань інтеграції дітей з міграційною біографією (ДМБ) у школи країни визнана такою, що відповідає міжнародним рекомендаціям. Вона реалізується та вдосконалюється за такими напрямками: гармонізація процесів організації та прийому ДМБ до початкової та середньої школи; супровід освітан, які приймають дітей з міграційною біографією (вчителів, директорів шкіл, інспекторів); автономність шкіл, що приймають ДМБ; розробники освітньої політики відповідають за перегляд наявної практики потенційних змін; підвищення рівня обізнаності та практичної реалізації підготовки щодо розмаїття форм і засобів навчання та боротьби з расизмом через навчання та інші заходи.

Республіка Кіпр належить до європейських країн, де відвідування школи є обов'язковим для усіх дітей з будь-яким статусом резидентства. Однак держава робить виняток для українців, які можуть: 1) навчатися за кіпрською освітньою програмою, якщо вони володіють грецькою мовою; 2) відвідувати школи, що пропонують програму для дітей з міграційною біографією; 3) навчатися дистанційно за українською освітньою програмою за умов дотримання процедур звітності. За визначенням Міністерства освіти, спорту та молоді Республіки Кіпр, основне завдання освітньої системи – створити дітям з України комфортне буття у школі, допомогти позбутися психологічної травми війни, сформуванню почуття, що вони, їхні знання, навички та культурне походження мають цінність та оцінюються, навіть якщо вони не знають мову школи, адже незнання грецької не є перешкодою для демонстрації рівня знань учнів. У школах для учнів й учениць з міграційною біографією створено посаду вчителя, який додатково навчає грецькій мові та допомагає робити домашні завдання.

Основними проблемами, що заважають підвищувати відвідуваність шкіл переміщеними дітьми з України, є: часті транскордонні переміщення, проблеми з прийнятно-допусковим потенціалом, мовні бар'єри, нестача вчителів, невизначеність щодо визнання періодів навчання за кордоном, уподобання сімей щодо збереження зв'язків з Україною або їхні наміри повернутися додому, відсутність інформації або дезінформація про системи освіти в країнах, які приймають мігрантів, труднощі з моніторингом відтоку протягом навчального року.

Методичний супровід освітньої інтеграції дітей з міграційною біографією забезпечує Педагогічний інститут Кіпру, що разом із профільним міністерством розробляє, впроваджує та оновлює освітню політику країни, направлену на подолання таких проблем, як неволодіння грецькою мовою, низька автономія школи, недостатній моніторинг і підзвітність.

Перспективи подальших розвідок бачимо у висвітленні мовної політики Республіки Кіпр щодо освіти дітей з міграційною біографією.

Використані джерела

- Жебровська, К. (2019). Право на освіту у системі прав мігрантів. Репозитарій Національного університету «Одеська юридична Академія» <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/19281>
- Задорожня-Княгницька, Л.В. (ред). (2022). Нова українська школа: результати та перспективи. Збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (18.11.2022). Маріупольський державний університет.
- Інформація щодо особливостей організації навчального процесу в Республіці Кіпр для дітей з України у новому навчальному році. (2022, Вересень, 02). Посольство України в Республіці Кіпр. <https://cyprus.mfa.gov.ua/news/onovlena-informaciya-shchodo-osoblivostej-organizaciyi-navchalnogo-procesu-v-respublici-kipr-dlya-ditej-z-ukrayini-u-novomu-navchalnomu-roci>
- Локшина, О., Джурило, А., Максименко, О. & Шпарик, О. (2022). Підтримка ЄС інтеграції дітей і молоді в системі освіти держав-членів в умовах війни рф проти України: стратегічні орієнтири та успішні практики. Український педагогічний журнал, 3, 5–19. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2022-3-6-19>
- Освітній омбудсмен України. (2022). Чи повернуться в Україну діти, які навчаються за кордоном? (2022.10.07). <https://eo.gov.ua/chy-povernutsia-v-ukrainu-dity-iaki-navchajutsia-za-kordonom/2022/10/07/>
- Центр громадського моніторингу і контролю. (2023). Як навчатися українським школярам за кордоном, щоб потім повернутися в українську школу у свій клас (2023.01.09). Bar. News. City <https://bamews.city/articles/259181/ukrainski-shkolyari-za-kordonom->
- European Commission / EACEA / Eurydice. (2022). Supporting refugee learners from Ukraine in schools in Europe. Eurydice report. Luxembourg: Publications Office of the European Union. https://www.anefore.lu/wp-content/uploads/2022/07/Supporting_refugee_learners_from_Ukraine_in_schools_in_Europe.pdf
- European Commission, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. (2022). Supporting the inclusion of displaced children from Ukraine in education: considerations, key principles and practices for the school year 2022–2023. Publications Office of the European Union. <https://data.europa.eu/doi/10.2766/310985>
- European Education Area. Quality education and training for all. (2022). What helps displaced children from Ukraine enrol in EU schools? <https://education.ec.europa.eu/news/what-helps-displaced-children-from-ukraine-enrol-in-eu-schools>
- European Trade Union Committee for Education. (2022). European Commission's initiatives. Ukraine. <https://www.csee-etuice.org/en/solidarity/ukraine/4848-european-commission-s-initiatives>
- Information for Ukrainian refugees. Оновлення для українських біженців. (2023). Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Κυπριακής Δημοκρατίας. http://www.moec.gov.cy/en/ukrainian_refugees.html
- Support for people affected by Russia's invasion of Ukraine. (2022). European Education Area. Quality education and training for all. <https://education.ec.europa.eu/el/support-for-people-affected-by-russias-invasion-of-ukraine>
- Εκθεση Συμβουλευτικής Ομάδας Ομότιμων για την Ένταξη των μαθητών/μαθητριών με μεταναστευτική βιογραφία στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα. Σύνοψη των πορισμάτων. (2019). Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. https://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/entaxi/Peer_counselling_integration_of_migrant_students_report_summary_EL_translation.pdf

- Εκπαιδευτική Ένταξη παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. https://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content&view=article&id=2466&Itemid=463&lang=el
- Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (2022). Μεταναστευτική πολιτική. Εισροή προσφύγων από την Ουκρανία. <https://www.consilium.europa.eu/el/policies/eu-migration-policy/refugee-inflow-from-ukraine/>
- Κείμενο Πολιτικής για την ένταξη των μαθητών/τριών με μεταναστευτική βιογραφία στο Κυπριακό Εκπαιδευτικό Σύστημα. (2017). Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. https://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/entaxi/metanastefiki_viografia.pdf
- Κώδικας Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού. Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών. (2016). Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων. https://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/antiratsistiki/kodikas_oct16.pdf
- Μούσας, Γ. (2022, Σεπτέμβρης 18). Επτά μήνες αβεβαιότητας; Ποια τα προβλήματα των Ουκρανών προσφύγων στην Κύπρο; *Alphanews.live* Κύπρου. <https://www.alphanews.live/cyprus/epta-mines-abebaiotitas-poia-ta-problimata-ton-oykranon-prosfygon-stin-kypro>
- Οδηγός υποδοχής και ένταξης μαθητών και μαθητριών με μεταναστευτική βιογραφία σε σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης της Κύπρου. (2020). Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Νεολαίας Κυπριακής Δημοκρατίας. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. https://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/entaxi/ODIGOS_YPODOXIS_METASTEFTIKI_web.pdf
- Οδηγός Υποδοχής Παιδιών με Μεταναστευτική Βιογραφία: Οι πρώτες μέρες στο σχολείο. (2020). Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Νεολαίας Κυπριακής Δημοκρατίας. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. https://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/entaxi/Odigos_Ypodoxis_Nipiagogeio_Dimotiko.pdf
- Πρόσφυγες από την Ουκρανία που απολαύουν προσωρινής προστασίας στην ΕΕ. (2023). Ενημερωτικό γράφημα – Πρόσφυγες από την Ουκρανία στην ΕΕ. <https://www.consilium.europa.eu/el/infographics/ukraine-refugees-eu/>
- Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (2022). Ελληνο-ουκρανικά εικονογράμματα για παιδιά και εκπαιδευτικούς: Ελληνικά / Ουκρανικά. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. <https://data.europa.eu/doi/10.2830/66727>
- Υποδοχή μαθητών/μαθητριών από την Ουκρανία σε σχολεία όλων των βαθμίδων. (2022). Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Νεολαίας Κυπριακής Δημοκρατίας. <https://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp13725a>

References

- Zhebrows`ka, K. (2019). Pravo na osvitu u sy`stemi prav migrantiv. Repozy`tarij Nacional`nogo universy`tetu «Odes`ka yuridy`chna Akademiya» <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/19281> (in Ukrainian).
- Zadorozhnyya-Knyagyn`cz`ka, L.V. (red). (2022). Nova ukrayins`ka shkola: rezul`taty` ta perspekty`vy`. Zbirny`k materialiv IV Vseukrayins`koyi naukovo-prakty`chnoyi konferenciyi z mizhnarodnoyu uchastyu (18.11.2022). Mariupol`s`ky`j derzhavny`j universy`tet. (in Ukrainian).
- Informaciya shhodo osobly`vostej organizaciyi navchal`nogo procesu v Respublici Kipr dlya ditej z Ukrayiny` u novomu navchal`nomu roci. (2022, Veresen`, 02). Posol`stvo Ukrayiny` v Respublici Kipr. <https://cyprus.mfa.gov.ua/news/onovlenna-informaciya-shhodo-osoblivostej-organizaciyi-navchalnogo-procesu-v-respublici-kipr-dlya-ditej-z-ukrayini-u-novomu-navchalnomu-roci> (in Ukrainian).
- Lokshy`na, O., Dzhury`lo, A., Maksy`menko, O. & Shpary`k, O. (2022). Pidtry`mka YeS integraciyi ditej i molodi v sy`stemy` osvity` derzhav-chleniv v umovax vijny` rf proty` Ukrayiny`: strategichni oriyenty`ry` ta upishni prakty`ky`. *Ukrayins`ky`j pedagogichny`j zhurnal*, 3, 5–19. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2022-3-6-19> (in Ukrainian).
- Osvitnij ombudsmen Ukrayiny`. (2022). Chy` povernut`sya v Ukrayinu dity`, yaki navchayut`sya za kordonom? (2022.10.07). <https://eo.gov.ua/chy-povernutsia-v-ukrainu-dity-iaki-navchaiutsia-za-kordonom/2022/10/07/> (in Ukrainian).
- Centr gromads`kogo monitory`ngu i kontrolyu. (2023). Yak navchaty`sya ukrayins`ky`m shkolyaram za kordonom, shhob potim povernuty`sya v ukrayins`ku shkolu u svij klas (2023.01.09). *Bar. News*. Sity <https://barnews.city/articles/259181/ukrainski-shkolyari-za-kordonom-> (in Ukrainian).

- European Commission / EACEA / Eurydice. (2022). Supporting refugee learners from Ukraine in schools in Europe. Eurydice report. Luxembourg: Publications Office of the European Union. https://www.anefore.lu/wp-content/uploads/2022/07/Supporting_refugee_learners_from_Ukraine_in_schools_in_Europe.pdf (in English).
- European Commission, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. (2022). Supporting the inclusion of displaced children from Ukraine in education: considerations, key principles and practices for the school year 2022–2023. Publications Office of the European Union. <https://data.europa.eu/doi/10.2766/310985> (in English).
- European Education Area. Quality education and training for all. (2022). What helps displaced children from Ukraine enrol in EU schools? <https://education.ec.europa.eu/news/what-helps-displaced-children-from-ukraine-enrol-in-eu-schools> (in English).
- European Trade Union Committee for Education. (2022). European Commission's initiatives. Ukraine. <https://www.csee-etuice.org/en/solidarity/ukraine/4848-european-commission-s-initiatives> (in English).
- Information for Ukrainian refugees. Оновлення для українських біженців. (2023). Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Κυπριακής Δημοκρατίας. http://www.moec.gov.cy/en/ukrainian_refugees.html (in English, in Ukrainian).
- Support for people affected by Russia's invasion of Ukraine. (2022). European Education Area. Quality education and training for all. <https://education.ec.europa.eu/el/support-for-people-affected-by-russias-invasion-of-ukraine> (in English).
- Εκθεση Συμβουλευτικής Ομάδας Ομότιμων για την Ένταξη των μαθητών/μαθητριών με μεταναστευτική βιογραφία στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα. Σύνοψη των πορισμάτων. (2019). Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. https://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/entaxi/Peer_counselling_integration_of_migrant_students_report_summary_EL_translation.pdf (in Greek).
- Εκπαιδευτική Ένταξη παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. https://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content&view=article&id=2466&Itemid=463&lang=el (in Greek).
- Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (2022). Μεταναστευτική πολιτική. Εισροή προσφύγων από την Ουκρανία. <https://www.consilium.europa.eu/el/policies/eu-migration-policy/refugee-inflow-from-ukraine/> (in Greek).
- Κείμενο Πολιτικής για την ένταξη των μαθητών/τριών με μεταναστευτική βιογραφία στο Κυπριακό Εκπαιδευτικό Σύστημα. (2017). Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. https://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/entaxi/metanastefiki_viografia.pdf (in Greek).
- Κώδικας Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού. Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών. (2016). Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων. https://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/antiratsistiki/kodikas_oct16.pdf (in Greek).
- Μούσας, Γ. (2022, Σεπτέμβριος 18). Επτά μήνες αβεβαιότητας: Ποια τα προβλήματα των Ουκρανών προσφύγων στην Κύπρο; Alphanews.live Κύπρου. <https://www.alphanews.live/cyprus/epta-mines-abebaiotitas-ποια-ta-problimata-ton-oykranon-prosfygon-stin-kypro> (in Greek).
- Οδηγός υποδοχής και ένταξης μαθητών και μαθητριών με μεταναστευτική βιογραφία σε σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης της Κύπρου. (2020). Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Νεολαίας Κυπριακής Δημοκρατίας. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. https://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/entaxi/ODIGOS_YPODOXIS_METASTEFTIKI_web.pdf (in Greek).
- Οδηγός Υποδοχής Παιδιών με Μεταναστευτική Βιογραφία: Οι πρώτες μέρες στο σχολείο. (2020). Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Νεολαίας Κυπριακής Δημοκρατίας. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. https://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/entaxi/Odigos_Ypodoxis_Nipiagogeio_Dimotiko.pdf (in Greek).
- Πρόσφυγες από την Ουκρανία που απολαύουν προσωρινής προστασίας στην ΕΕ. (2023). Ενημερωτικό γράφημα – Πρόσφυγες από την Ουκρανία στην ΕΕ. <https://www.consilium.europa.eu/el/infographics/ukraine-refugees-eu/> (in Greek).
- Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (2022). Ελληνο-ουκρανικά εικονογράμματα για παιδιά και εκπαιδευτικούς: Ελληνικά / Ουκρανικά. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. <https://data.europa.eu/doi/10.2830/66727> (in Greek).
- Υποδοχή μαθητών/μαθητριών από την Ουκρανία σε σχολεία όλων των βαθμίδων. (2022). Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Νεολαίας Κυπριακής Δημοκρατίας. <https://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp13725a> (in Greek).

Natalya Voyevutko, PhD in Pedagogy, Associate Professor at the Department of Pedagogy and Education, Mariupol State University, Researcher at the Greek Language Institute of the TEMENUS Research and Innovation Center of the University of Western Macedonia (Hellenic Republic).

Research interests: comparative pedagogy, pedagogical terminology, teaching Greek as a second/foreign language, textbook creation, non-discriminatory educational space.

EUROPEAN POLICY ON EDUCATIONAL INTEGRATION OF UKRAINIAN CHILDREN WITH MIGRANT BACKGROUND: THE CASE OF THE REPUBLIC OF CYPRUS

Abstract. The article focuses on the policy of the Republic of Cyprus regarding the integration of Ukrainian children in the country's schools, the author emphasizes that it complies with the international recommendations. In the framework of the education support policy, the terms "children with migration background" or "students with migration background" are used to denote the children who have experienced immigration themselves or have parents who are immigrants.

The Republic of Cyprus belongs to the European countries where school attendance is mandatory for all children with any residency status. However, they make an exception for the Ukrainians who can: 1) study under the Cypriot educational program if they can speak Greek; 2) attend schools that offer a program for children with a migration background; 3) study remotely according to the Ukrainian educational program under the conditions of compliance with reporting procedures. The paper identifies the main tasks of the educational system of Cyprus. They are: to create comfortable learning environment for children from Ukraine at school; help them get rid of the psychological trauma of the war; form a feeling that they themselves, their knowledge, skills and cultural origin have value and are valued, because not knowing Greek is not an obstacle to demonstrating the level of knowledge of students. In schools, they have introduced the position of a teacher for pupils with a migration background, who gives additional classes of Greek and helps with homework. The Ministry of Education, Sports and Youth of the Republic of Cyprus provides document flow in the Ukrainian and the Greek languages for the processes of streamlining the integration of schoolchildren from Ukraine, informs about educational opportunities of the state, including the free study of the Greek language for citizens of Ukraine.

The main problems that impede the increase in school study by children moved from Ukraine are: frequent cross-border movements, problems with admission potential, language barriers, lack of teachers, uncertainty about recognizing study periods abroad, preferences of families to maintain ties with Ukraine or their intentions to return home, lack of information or misinformation about educational systems in host countries, difficulty in monitoring outflow during the school year.

The study demonstrates that the policy of the Republic of Cyprus on the education of children with a migration background is being implemented and improved in various directions, such as: harmonization of organizational and graduation processes; support of teachers, school principals, inspectors; autonomy and responsibility of schools; formation and updating of the current policy; diversity and anti-racism training practices through learning and other activities.

Keywords: EU policy on educational integration; Ukrainian children with migrant background; students with migrant background; Republic of Cyprus.